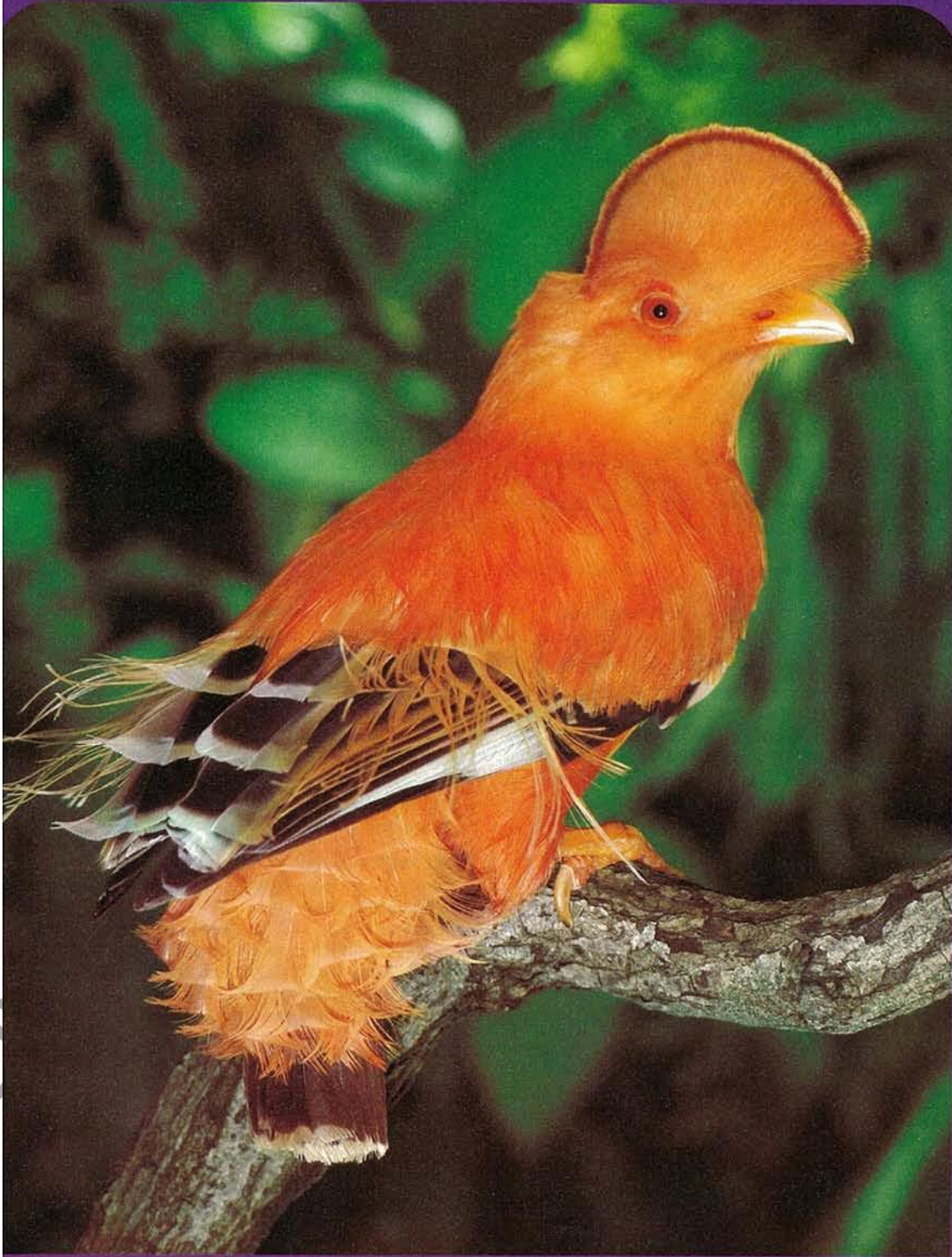

40e jaargang no. 7, juli 1979

Omze Vogels

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

DAGELIJKS BESTUUR N.B.v.V.

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, 4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71, 3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, 4621 AT Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39, 7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Commissaris: D.J. van der Molen, Esschingstraat 80, 7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a, 9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8, 8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126, 7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, 7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D.J. Prinsen, Berkenlaan 132, 7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, 3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: A.J.F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, 2142 EH Cruquius, telefoon (023) 28 59 06.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, 4561 WN Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg, Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide, telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2, 5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29, 5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

G. van der Meijden, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel, telefoon (04116) 7 45 29, voor tropen, grasparkieten etc.
H.J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Warmerdam, v.d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07. Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 27,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. **Buitenland** f 37,50 per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 400 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bonds bureau, Bergen op Zoom.

290

Onze

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wens zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: J.G. J. van Valkenburg, Snijderstraat 15a 4204 EB Gorkum, telefoon (01830) 3 45 83.
Penningmeester: A.A. Straver, Emmalaan 9, 2405 GA Alphen a.d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a.d. Rijn.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, 3173 RE Poortugaal, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: L.J.G. Rovers, W.H. Jordaansingel 40, 7481 GP Haaksbergen, telefoon (05427) 28 24.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub nr. 1667906.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: S.A. van Dongen, Schimmelpenninckstraat 17, 5037 RT Tilburg, telefoon (013) 67 25 05.
Penningmeester: G.F. Jansen, Fresiastraat 15, 3742 TK Baarn, telefoon (02154) 1 83 34.
Giro 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogel:

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, 3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: E. Zehenpenning, Acacialaan 8, 3741 WC Baarn, telefoon (02154) 1 20 07, giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 25,— per jaar. entree f 5,—.

Japanse Meeuwclub

Secretaris: A. Kok, Pals 29, 6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Penningmeester: W.A.M. Berns, Kerkallee 91, 6882 AP Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28.
Rek.nr. 30.39.88.207 Rabobank, Velp.
t.n.v. Penningmeester J.M.C.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras- en Grote parkieten

Secretaris: J. M. Lupsan, Hoge Waard 31, 6825 JL Arnhem, telefoon (085) 61 19 15.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Storten op postgiro nr.3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L.).
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

ID VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 49.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtlijnen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de J.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

BLEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37,
242 EP Lochem.

VATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v.d. Duin van
Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16,
322 LK Leiden.

RASPARKIETEN aan: H.W.J. v.d. Linden,
Verbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

EBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPEN-

ASTAARDEN aan: G.W. v.d. Meijden,
Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel.

ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG)

IN HUN BASTAARDEN aan: D.A. Duvis,
St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144
1086 EK Rotterdam.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools,
Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
20 augustus 1979

IN DIT NUMMER

	pag.
De oranje rotshaan	292
Bastaard roodvoorhoofdkanarie x kanarie	293
Vliegenvangers	295
Het kweken van Europese vogels	296
Tentoonstelling is teleurstelling	299
De roodborstkroonduif	300
De amathyst glansspreeuw	301
Het africhten van grasparkieten voor de T.T.	303
De irislorie	304
Tentoonstellingsseizoen 1979/1980	I
Tentoonstellingsagenda	II
Vraagprogramma	X
Bondsprijzen 1978/1979	XI
De tentoonstellingskooi	XII
Ringen	XIV
Ringenbestelling 1980	XV
Prijslijst C.M. NBvV Boekenservice	XVI
Een nieuwe behandelings methodiek bij oogaandoeningen	305
Aanvullende standaardeisen	307
Europese kooivogels	307
Enkele opmerkingen bij de pokkenenting van kanaries	308
Geslaagde kweek met molukkenlorie	309
Opdoffen	310
Hangplanten	312
Vlinderbloem	313
Vraag en aanbod	314

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Sluis	294
Theiling/Henk van Os/F. Thijssen/Cédé	298
W. Rouppe van der Voort/Hellingman b.v./ De Tropenhal/Minifauna/Blankenstijn/ H. Zomer	302
Sabri Pet Supplies	314
Fauna metaalwaren	315
Beaphar	316
V.V.R. Vogelvoederfabriek/W. Rouppe van der Voort/Van Wijngaarden	317
404/Intern. Hobby Boekhandel	318
De Voederspecialist/Rein van der Veen/ Animali/Conditio/Orni Mondo/Benny Slagers/ A.P. van Gils/Edelchemie b.v.	319
Witte Molen	320

Foto voorplaat:

Oranje rotshaan

Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Meindert de Jong:

DE ORANJE ROTSHAAN

Foto's: Vogelpark Walsrode
C.Scholtz/v't Hart.

Er zijn slechts twee soorten rotshanen, namelijk de oranje rotshaan (*Rupicola rupicola*), die ook wel rode rotshaan wordt genoemd en de Peruviaanse rotshaan (*Rupicola peruviana*). Beide hebben domicilie in het noordwestelijk en noordelijk deel van Zuid-Amerika. Als biotoon prefereren zij de dichte, vochtige wouden. Op de hellingen van de Cordilleras de los Andes, kortweg het Andesgebergte genoemd, wonen de Peruviaanse rotshanen, in Venezuela, de Guyana's, oostelijk Colombia en noordelijk Brazilië de 'helden van ons verhaal' de oranje rotshanen. Het lijkt mij overbodig een signalement van het bizarre dier te geven, daar de afbeelding voor zichzelf spreekt. De vrouwtjes zijn aanmerkelijk minder opzichtig uitgedost, want hun kostuum is simpel bruin met wat oranje op de buik en staart.

Een zeer opvallend verschijnsel bij de rotshanen is het balletspel aan de copulatie (paring) voorafgaat. Dit moet voor toeschouwer een fantastisch en onvergetelijk schouwspel zijn. De fel gekleurde mannetjes dansen en springen in een gezamenlijke arena, waarin elk zijn eigen territorium ('lek') heeft een soort dansvloertje dat van alle ongerechtigheden is ontdaan. Het schijnt dat de vogels het lichte spel doen wegwaaien door flink met de vleugels te slaan. E. Thomas Gillard heeft deze dansen uit en ten bestudeerd en zijn bevindingen weergegeven in het artikel 'On the breeding behavior of the Cock-of-the-Rock', Bulletin van het American Museum of Natural History New York 1962. Tijdens het dansen wordt uiteraard zoveel mogelijk gepronkt en gepraald met de verering: de fantastisch mooie kuif, die over de gehele lengte van de kop loopt en ook de snavel vrijwel geheel bedekt, wordt tot het uiterst gespreid en ook de overige veren worden uitgezet, zodat van de lichaamsvorm nauwelijks iets te zien is. De heertjes huppeldansen voor en achteruit, maar kunnen dan plotseling in een bepaalde houding vaststarren. Elk mannetje verdedigt zijn eigen erfje fel tegen buien, maar komt een andere rotshaan, die niet tot dezelfde 'clan' behoort dan wordt hij onmiddellijk door de aanwezige mannetjes geattaqueerd. In bomen en struiken rond de arena wachten de mannetjes op de komst

an één of meer dametjes en zodra r een acte de présence geeft, duin de heren naar beneden om er e dansen uit te voeren. Heeft een rouwtje haar keus gemaakt, dan liegt ze naar het 'hofje' van haar itverkorene maar schiet daarop nmiddellijk weer de hoogte in, 'op e voet' gevolgd door haar bemin-e. Niet lang daarna vindt de paring laats. Dan is voor mijnheer de ous af; hij is immers polygaam! e nesten worden door de vrouwe tegen een rotswand gebouwd n bestaan grotendeels uit modder, ie met speeksel aan elkaar wordt ekit. Ter versteviging worden ook orteltjes en bladnerven gebruikt. e reeds eerder genoemde Gilliard erzamelde een nest dat 28 cm oog, 20,5 cm breed was met een 12 m brede kom, die een diepte had an 4,5 cm. De twee crème, gespik-elde eitjes worden door het vrouwe uitgebreed. Overigens is van het roedgedrag weinig bekend.

Foto en Tekst: Petr.Podpera, Praag, Tsjech-Slowakije
Vertaling/bewerking: M.Lejeune

bastaard roodvoorhoofdkanarie x kanarie

De roodvoorhoofdkanarie, *Serinus pusillus* is een bewoner van het hooggebergte van het oostelijk deel van Klein-Azië, westelijk tot het Himalayagebied. In de winter zoeken deze vogels lager gelegen gebieden op en worden dan in grote aantallen gevangen en als kooivogels verhandeld. In de kooi houden ze het echter niet lang uit, daar zij buitengewoon gevoelig zijn. Volgens mijn eigen ervaringen echter, is dit grotendeels te wijten aan een ondeskundige behandeling en verzorging. Op bepaalde tijden zijn de mannetjes gevangen, die een prachtige rode kleur op het voorhoofd hebben, die zich uitstrekt tot op het midden van de kruin. Ongeveer vier jaar geleden kwam ik in het bezit van een buitengewoon fraai getekend mannetje, maar hoeveel moeite ik ook deed, een vrouwtje kon ik niet bemachtigen. Daarom kruiste ik mijn roodvoorhoofdkanarie met een vrouwtje van de gewone kanarie. In het begin waren de eieren steeds onbevruucht hoewel het mannetje het vrouwtje geregeld bevloog; veelal vonden de copulaties in de ochtenduren plaats. In de eerste helft van juni werden echter de eerste drie jongen geboren. Bij alle traden de kleuren van de mannetjes naar voren, namelijk het rood aan de kop, hals en borst. De rode kleur kregen de vogels echter pas na de tweede rui en hieruit blijkt, dat de vogels pas in het tweede levensjaar volkomen 'op kleur' zijn. In de beschikbare literatuur kon ik niet te weten komen of de vogels reeds in het eerste jaar nestelen. Dit jaar is het mij niet gelukt jongen uit deze bastaarden te krijgen, maar ik hoop het volgende jaar meer succes te hebben. Hier komt echter wel een flinke portie geluk aan te pas, aangezien de bastaarden tijdens de rui ook uiterst gevoelig zijn.

earceerd: Rode of oranje rotshaan
wart: Peruviaanse rotshaan

vliegenvangers

door Jan Kuiper

mwille van nieuwe opvattingen orden tegenwoordig de oude opattingen overboord gegooid, noren zijn in het huidige tijdsbestek aak aan verandering onderhevig. Iet een modern woord heet dat ANPASSING. Ook ik kan niet ontannen dat een aantal aanpassinen volkomen terecht zijn, dat is cchter in lang niet alle gevallen het eval. Veranderingen in het normeseef zijn te vaak een bron van onkerheid, als vaste punten vervanen worden door begrippen die niet eheel te overzien zijn ontstaat vanalf onzekerheid. Er bestaat een ud spreekwoord, dat luidt als olgt: JE VANGT BETER VLIENEN IET STROOP DAN MET AZIJN. deraan kent dat spreekwoord, uitg is volkomen overbodig. En och...!

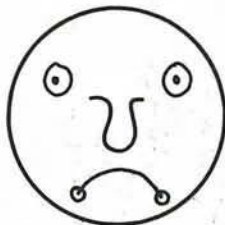
vanneer de draagwijdte van dit preekwoord op zijn merites beoordeeld wordt kom je bijna vanzelf op en aantal hoogst ongewone geichtspunten. Vliegen vangen lukt eter met stroop zegt het spreek-

lijk in een niet te groot schaalte, daarbij moet het mengsel constant geroerd worden met een niet te grote pollepel, vanzelf ontstaat dan een homogeen mengsel, roeren helpt echt. Het aldus ontstane mengsel heeft de volgende kenmerken:

- het is DUNNER dan stroop en DIKKER dan azijn;
- het is MINDER ZOET dan stroop doch ZOETER dan azijn.
- het is MINDER ZUUR dan azijn doch ZUURDER dan stroop.

Het is redelijk om dit mengsel te voorzien van de naam ZOETZUUR, vooral in de augurkenwereld een bekend begrip. Maar nu even zónder dollen, realiseert U zich op dit moment wat uit dit 'huishoudvoorbeeld' afgelezen moet worden? Nee? Bekijk het dan eens zó:

De vermenging van twee van elkaar verschillende componenten/ingrediënten heeft geleid tot een samenstelling, die samenstelling bezit kenmerken en eigenschappen die de oorspronkelijke ingrediënten NIET bezaten!

roord, dat spreekwoord zegt echter NIET dat vliegen vangen met azijn ONMOGELIJK is, toch is dát nu precies wat wij uit dit spreekwoord wensen te verstaan. Een onjuiste evolutie? Misschien zou bezwaar van een ongenueanceerde gelogtrekking gesproken kunnen worden. Zelfs een kind weet het verschil tussen stroop en azijn, die verschillen zouden als volgt gekarakteriseerd kunnen worden: stroop is ZOET en azijn is ZUUR, dit zijn de meest karakteristieke verschillenpunten. Natuurlijk zijn er meer aan te even, zo is stroop dik azijn dun, en aan bedoel ik de vloeibaarheid. Men rome twee gelijke delen stroop en azijn, doet ze vervolgens gezamen-

Vergelijkbare vermengingen zijn in de vogelsport de gewoonste zaak van de wereld, in feite resulteert IEDERE paring in een vermenging van kenmerken en eigenschappen, deels ingebracht door de vader en deels van de moeder afkomstig. Ook dan kunnen jongen ontstaan met kenmerken die beide ouders NIET bezaten, net als bij het mengsel zoetzuur. Vogeljongen zijn te beschouwen als homogene mengsels van soms zeer uiteenlopende (heterogene) eigenschappen en kenmerken, zijn derhalve PRODUCTEN uit een paring! Zoetzuur is de naam van het produkt uit de paring van stroop x azijn, is qua samenstelling en qua verschijningsvorm duidelijk

anders dan de oorspronkelijke ouders, ook bij vogels is dit onverkort van toepassing. Merkwaardigerwijs wordt in de vogelsport het begrip 'intermediaire vererving' toegepast voor de hierboven designaleerde mengvorm, HET IS NIET WAAR! Het woord intermediair wordt terecht vertaald als 'het midden houdend', bedoeld wordt dan dat de verschijningsvorm der jongen 'ergens' tussen vader en moeder inligt. Zoetzuur is dan duidelijk een schoolvoorbeeld van een intermediair produkt uit de paring van zoet x zuur, op geen enkele wijze is aan te tonen dat het zoet van de vader danwel het zuur van de moeder een intermediaire verervingspatroon aangemeten mag worden. Sterker nog, wanneer de paring van zoet x zuur resulteert in jongen met karakteristiek als aangegeven onder a-b-c kan daaruit alleen geconcludeerd worden dat de verschillen tussen zoet en zuur een gelijkwaardige verervingskracht bezitten, hetgeen duidelijk iets anders is als intermediaire vererving! Logisch is de vraag hoe nu het intermediaire produkt zoetzuur zich zal gedragen in zijn vererving, dat zal afhangen van de toepassing van het voorbeeld. Wanneer U dit voorbeeld gebruikt voor 'mendelende' eigenschappen zal zoetzuur in de nakomelingen zoet als zuur kunnen vererven, wordt echter dit voorbeeld geprojecteerd op niet-mendelende verervingsvormen, ja, dan wordt de zaak volkomen anders.

Dán zult U zich moeten realiseren dat door het toepassen van een merkwaardige paring als zoet x zuur produkten kunnen ontstaan met een geheel 'eigen' verschijningsvorm, die verschijningsvorm kan dan niets anders dan zichzelf zijn, hetgeen noodzakelijk maakt dat deze intermediaire verschijningsvorm genetisch nieuw ingeschat wordt, de praktijk zal dan moeten en kunnen aantonen hoe deze nieuwe levensvorm zich gedraagt in de vererving, JAWEL! Dat kan blijken te zijn geslachtsgebonden of onafhankelijk, dominant of recessief, echter NOOIT intermediaire, er bestaat geen intermediaire vererving! Wat wél bestaat is de zekerheid dat de vermenging van twee duidelijk verschillende componenten een andere (derde) verschijningsvorm kan bewerkstelligen, zoiets heet dan een intermediaire verschijningsvorm. □

het kweken van europese vogels

In deze aflevering zal ik u eens iets vertellen over het voeren van onkruidzaden aan de vogels.

Als wij onze gevleugelde vrienden hun natje en hun droogje geven, dat wil zeggen, dagelijks vers schoon drinkwater en hardvoer (een goede wildzangzaadmengeling) dan zijn we al een eind op de goede weg. Maar om met **sukses** Europese vogels te houden en **te kweken**, vormen de onkruidzaden een zeer belangrijk (mijns inziens onmisbaar) onderdeel van de voeding.

Als oprechte vogelvrienden zijn we verplicht, om onze vogels datger te geven (gaan zoeken) wat ze nu maal in de vrije natuur kunnen vinden en eten.

Daar onze toegestane Europese (kooi) vogels zowel zaad- als insecten eters zijn, wil ik op dit aspect niet dieper ingaan.

3

- 1 Herderstasje
- 2 Knoopkruid
- 3 Klein hoefblad
- 4 Grote weegbree
- 5 Klein hoefblad

Foto's: P.J. de Penning
Tekst: W. Höppener

Mijn zaadeters b.v. de groenlingen, eten tijdens de kweek even graag levend voer om hun jongen groot te brengen, als de insectenetters. En dat hebben de jonge vogels ook nodig. Dit wordt maar al te vaak door de kweker vergeten. (of hij weet het niet).

In de natuur is alles zodanig geregeld, dat op elk tijdstip van het jaar, het dan voor onze vogels benodigde onkruid te vinden is. Zelfs een leek op het gebied van onkruiden kan als hij zijn ogen de kost geeft zien, welke onkruiden als ze halfrijp zijn door de vogels gegeten worden. Ook wij kunnen dan deze onkruiden plukken en aan onze vogels geven. Doch alvorens u gaat plukken, enkele goede wenken.

Geef uw vogels (indien mogelijk) **geen nat onkruid** en haal na een dag de resten weg. Wat er dan nog igt eten de vogels toch niet meer. Pluk **nooit** onkruidzaden langs autowegen al lijken ze nog zo mooi. De uitlaatgassen van de auto's hebben deze zaden als het ware vergiftigd en er zijn genoeg andere plaatsen waar onkruiden groeien.

Pluk uw onkruiden alleen op die plaatsen, waarvan u redelijkerwijs kunt aanemen, dat daar niet met onkruidverdelgingsmiddelen is gespoten. Op braak liggende terreinen langs akkers en veldwegen kunt u bijna alles vinden wat u zoekt. En het kost u geen cent.

Het is ondoenlijk om elke onkruidsoort uitvoerig te beschrijven. Daar k ook geen alround onkruidkenneren, zal ik u de mij bekende en door mij aan mijn vogels verstrekte onkruidzaden, in het kort beschrijven. Als eerste zien we in het vroege voorjaar zo rond maart-april het **Klein Hoefblad**. De uitgebloeide zaadhoofdjes welke omlaaggebogen op de stengels staan, zijn een jitmuntend voedsel voor onze vogels. Ze zijn rijk aan vitamine E en bevorderen de vruchtbaarheid en de voortplantingsdrift van onze vogels. Een enkele zaadhoofdje kan wel 130 zaadjes bevatten. Het klein hoefblad groeit massaal op leemachtig vochtige grond op opgevrachte bermen en bij leemgroeven.

Het **Kruiskruid**. Deze plant heeft vrijwel dezelfde eigenschappen als het klein hoefblad en is vanaf maart tot december overal te vinden. Het kruiskruid kunt u in zijn geheel aan de vogels aanbieden, want ook de

blaadjes worden door de vogels graag gegeten. In groentetuinen en op regelmatig bewerkte gronden, zult u het kruiskruid steeds in ruime mate kunnen vinden. Hetzelfde geldt ook voor het **Perzikkruid**. Dit door alle vogels graag gegeten onkruidzaad, kennen we in twee kleurvariateiten n.l. rood en wit. Beide zijn even goed en voor de vogels maakt het geen verschil.

Vanaf juli kunt u het met plant en al aan de vogels geven. Ook de dan al aanwezige zelfstandige jongen zullen er gretig van eten.

De Paardebloem. In weilanden en wegbermen kan men vanaf maart-april de paardebloem in grote getale zien groeien en bloeien. Als de eerste bloemen uitgebloeid zijn en in gesloten toestand bezig zijn met zaden zetten, dus juist voor de witte pluimbal op de stengel komt, dan kunt u de droge knoppen plukken en aan uw vogels geven. Het is een uitgesproken lekkernij voor onze gevleugelde vrienden en in een mum van tijd vliegen de pluizen in het rond. Als u alleen de rijpe knoppen plukt, kunt u vaker van de zelfde plant oogsten. En de paardebloemzaden mag u in ruime mate voeren.

In een buitenvolière dagelijks de resten opruimen dit ter voorkoming van schimmelvorming.

Een ander geliefd onkruid is het alombekende **Herderstasje**. Dit van april tot oktober langs velden, wegbermen, braakliggende terreinen, kortom bijna overal groeiende plantje, is een delicatessen waar onze vogels niet genoeg van kunnen krijgen. U kunt de plant in zijn geheel uittrekken en aan uw vogels geven. Daar het herderstasje vaak door schimmel aangetast kan zijn, moet u bij het plukken hierop letten. Over **Vogelmuur** hoef ik niet veel te vertellen. Iedereen die vogels heeft, hetzij kanaries of wildzang, kent het vogelmuur. Het is een uitermate vitaminerijk en gezond groenvoer, hetwelk bij geen enkele kweker op het vogel(kweek) menu mag ontbreken.

De Melkdistel. Een rijkelijk melksap bevattende plant welke ongeveer 1m groot kan worden en bloeit van juli tot oktober. Ze groeit op braakliggende terreinen, akkers en puinhopen. De melkdistel wordt door vrijwel alle vogels met graagte gegeten en net als bij de paardebloem

wil ik u aan raden, pluk alleen de rijpe knoppen.

Tegelijk met de melkdistel ook de **Akkerdistel**. Deze door de mens als lastig (stekelig) onkruid verguisde plant, is wat ik zou willen noemen het manna voor onze putters (distel-vink).

Het is een lust voor het oog om te zien hoe de putters deze distels tot het laatste zaadje uitpluizen. Ze kunnen er als het ware niet genoeg van krijgen en u mag ze in overvloed voeren. De akkerdistel groeit op weilanden, akkers en braakliggende terreinen.

Grote Weegbree. Zo rond de maanden augustus-september is de grote weegbree een van de belangrijkste onkruiden voor onze vogels. En hier wil ik met nadruk zeggen **voor alle vogels**. Als de rijpe bruine zaden op de stengels staan, dan is het tijd om te oogsten. U mag ze in onbepaalde mate aan uw vogels aanbieden! Ze bevorderen de rui en zuiveren en verjongen het bloed van onze vogels. Ook hier is weer een waarschuwing aan de orde. Onrijpe (groene) weegbree werkt laxerend en planten waarvan de bladeren door schimmel aangetast zijn, moet u niet plukken. De stengels met zaden kunnen in gedroogde toestand als wintervoorraad bewaard worden.

Ik geloof dat ik nu ongeveer de door mij gekende en aan mijn vogels gevoerde onkruiden, aan u heb doorgegeven. Maar er zijn nog **veel meer**. Ik wil u nog een aantal met name noemen;

Veldzuring, Schapezuring, Raapzaad, Koolzaad, Varkensgras, Slaa-zaad, Boerenwormkruid, Raket, Melde, Knoopkruid, Braambes, Speerdistel, Duizendblad.

En als u nog niet genoeg hebt dan plukt u ook nog de bessen van de Vuurdoorn, de Lijsterbes, de Hondсроos of Rozenbottel, en de zaden van de Berk en de Elzenpoppen.

Sportvrienden, het is aan te bevelen om in een goede boeken zaak een naslagwerk te kopen waarin al deze planten met naam, kleur en soort zijn afgebeeld. Het is moeilijk om ze allemaal te kennen en te onthouden.

In uw eigen boekenservice zijn goede naslagwerkjes verkrijgbaar. zie de boekenlijst op pag. XVI van de groene inlage. □

ovenstaande titel is een dikwijls ebruikte uitdrukking die we nogal ens kunnen aanhoren. Dit gezeg- e, waar overigens wel een grond an waarheid in zit, geldt ook zeker oor de zangkanariekewker. De roeilijkheidsfactor in deze tak van e liefhebberij is enorm groot. Dit it zich vaak op tentoonstellingen arde de zangkanaries de hoogste ercentages aan minimale aantal unten behalen. Als dit door onoorziene omstandigheden wordt eroorzaakt is het nog wel te aanarden. Helaas komt het nogal ens voor dat deze slechte resultaen veroorzaakt worden door orga- isatorische fouten; door onkunde f onbegrip en het teveel schenken an de aandacht op het showele- ent; het niet willen aanvaarden at zangkwekers ook vogelliefheb- ers zijn die het gehele jaar bezig yn om te kweken en de vogels af te chten voor de tentoonstellingen. Is keurmeester komen wij soms oor dingen te staan die zeer te- urstellend zijn. Wij offeren graag nze vrije tijd voor een keuring op, ant dat is ook een stukje van de obby, maar als je dan komt en ziet e omstandigheden waarin de angkanaries zijn gehuisvest, dan aag je je wel eens af waar we mee zigt zijn. Soms moet je voor je unt gaan keuren van alles organi- ren om de zaak enigszins op orde i krijgen. Dit alles zou niet zo erg yn, maar je weet al bij voorbaat dat e liefhebber het grootste slacht- fer is. De gelukkigste inzender et de brutaalste vogels wordt win- ar. ij, zangkeurmeesters, worden ogal eens aangezien voor lastige juren. Nou, een vogelliefhebber

móet lastig zijn, anders bereikt hij nooit de top.

Als zijn kritiek redelijk is en geba- seerd op gegronde argumenten dan moet daar naar geluisterd worden, daar kan iedereen wat van leren.

Als je een catalogus nakijkt en je ziet dan dat 30 tot 50% van de zangkanaries niet hebben gezond- gen, dan zit er iets fout. Dit komt niet alleen voor op kleine tentoon- stellingen maar evengoed op hele grote wedstrijden, zoals nationale- en districtstentoonstellingen waar men vaak geen ervaren medewer- kers aantrekt. Dat is, voor een tak van de liefhebberij die een steeds stijgende belangstelling onder- vindt, erg jammer. Wij zijn verant- woordelijk voor advies en begelei- ding van de vogelliefhebber. Daar- naast moet iedere vogelliefhebber de kans krijgen aan wedstrijden deel te nemen waarbij aan alle e- sen wordt voldaan. Met het inwin- nen van informatie en het vragen van medewerking van terzake des- kundige liefhebbers kunnen wij er gezamenlijk een wedstrijd van ma- ken die mogelijk wel teleurstellin- gen brengt maar dan alleen tenge- volge van de te hoge verwachtin- gen. Ik wil hier wel een voorbeeld aanhalen wat misschien vreemd overkomt, maar de vergelijking is terecht. Stel dat een kleurkanarie-of tropenkweker een keurlijst van zijn vogels in handen krijgt waarop staat 'Vogels zijn niet te keuren, geen licht in de zaal'. Stom??? Neen! Zo voelt zich namelijk een zangkweker die met prima vogels aan een tentoonstelling deelneemt maar een keurlijst krijgt waarop staat 'NG, niet gezongen'.

Dit verhaal is echt niet als zoutloze kritiek bedoeld maar alleen als een oproep tot begrip voor een zeer moeilijke tak van de vogelliefhebberij.

Aansluitend wil ik gaarne enkele belangrijke tips voor het organise- ren van een tentoonstelling met zangkanaries te berde brengen. De zangkasten, welke met gordij- nen afgeschermd moeten kunnen worden, dienen te zijn voorzien van tussenschotjes (hardboard) tussen de kooien zodat de vogels elkaar niet kunnen zien. De ruimte waar de vogels zijn ondergebracht moet ver- warmd zijn, minimaal 18 graden Celsius.

De keurkamers moeten verwarmd zijn tot ongeveer 20 à 22 graden Cel- sius. Ramen en spiegels moeten zijn afgeschermd en gekeurd wordt uitsluitend onder kunstlicht, een lamp van 75 watt. Uiteraard mogen er in de keurkamer van buitenaf geen geluiden hoorbaar zijn. Elke keurmeester dient over een eigen keurkamer te beschikken.

Het zaadmengsel dat aan de zang- kanaries wordt gegeven mag geen gepelde haver en hennep bevatten. Vóór aanvang van de keuring moe- ten de gordijnen van de zangkasten een half uur worden geopend zodat de vogels kunnen eten en drinken. De voorbrengkoffers moeten ruimte bieden aan vier zangkooitjes. De eerste vogels worden een half uur voor de keuring in de voorbrengkof- fers geplaatst. Als de eerste vogels in de keurkamer zijn, wordt de twee- de groep van 4 zangkooitjes in de koffer geplaatst enz. enz.

Na inschrijving moet er worden ge- loot teneinde de volgorde van keu- ring vast te stellen. Heeft men 15 stammen, dan maakt men 15 loten en wordt er getrokken wie als eerste naar de keurmeester mag enz. Dit dient ook bij de enkelingen te gebeuren. Op die manier heeft el- ke inzender gelijke kansen want de tijd van keuring kan heus wel eens nadelig zijn.

Ik hoop oprecht dat al de besturen die het komende seizoen op hun tentoonstelling ook zangkanaries mogen verwachten, er echt alles aan doen om de keuring van die zangvogel zo goed mogelijk te laten verlopen. Wij, keurmeesters, zullen u graag vooraf de nodige adviezen geven.

H. Warmerdam

Tekst: Mèindert de Jong:
Foto: Vogelpark Walsrode

de roodborstkroonduif

De prachtige bijzonder opvallende kroonduiven zijn de grootste duiven die heden ten dage leven. Zij komen alle voor op Nieuw-Guinea en de aangrenzende eilanden. Zij behoren alle tot het geslacht **Goura** en men onderscheidt drie soorten (in een aantal ondersoorten) namelijk de gewone kroonduif (**Goura cristata**),

de Waaierduif, die ook wel Victoria kroonduif (**Goura victoria**) en de Roodborst- of Scheepmakers kroonduif (**Goura scheepmakeri**). De laatste is dus de held van ons verhaal. In heb de kroonduiven in het wild kunnen bekijken, maar ik weet niet precies meer welke soorten het waren en ook niet op welke

eilanden ze voorkwamen. Ik ging namelijk destijds veel met ons scheepsdokter mee, die 'prikke' moest geven en zodoende hebben we tal van plaatsen aangedaan waarvan ik de naam kwijt ben. Neem me niet kwalijk, dat ik even een 'zijsprongetje' maakte.

Waar leven ze?

De gewone Kroonduif heeft dominee in het noordwesten van Nieuw-Guinea en de aangrenzende eilanden; de waaierduif treft men aan noordelijk Nieuw-Guinea en de Roodborstkroonduif leeft in het zuiden en zuidoosten van dit grote eiland. Kroonduiven zijn ongeveer zo groot als een flinke kip. Hun lengte varieert van 75 tot 85 cm met een gewicht tussen één en anderhalve kilo. Dat is erg zwaar voor een vogel en daarom staan de kroonduiven nou niet bepaald bekend als uitstekende vliegers. Dat is trouwens ook niet strikt noodzakelijk want doorgaands houden de vogels zich in kleine troepjes op op de bodem, waar ze ijverig zoeken naar zaden, bessen, vruchten en dergelijke. Zodra het donker wordt vliegen ze naar 'hogere sferen' en zoeken een plekje in de bomen op, waar het wel zo veilig is om er een uiltje knappen. (Onze fazanten pleegden hetzelfde te doen.)

De mens: hun enige bedreiging

Kroonduiven hebben geen natuurlijke vijanden. De enige bedreiging vormt de mens. De grote vogels vormen een gemakkelijk doelwit voor jagers en stropers en er zit heel wat vlees aan. Vroeger werden deze vogels bij duizenden geschoten om hun prachtige kuifveren, de 'kroon' waaraan de duiven hun naam danken. Monster mode vierde we eens hoogtij: de veertjes waren erin, er werd veel geld voor betaald en dus... knallen maar, jongere Weliswaar zijn de vogels momenteel beschermd, maar de uitvoering ervan blijkt in de praktijk buitengewoon lastig en uit gegevens blijkt dat nog steeds aantallen kroonduiven worden gedood.

Broedgewoonten

Het lijkt me overbodig een signalement van de roodborstkroonduif te geven, daar de fraaie kleuraanblikking voor zichzelf spreekt. Tusschen het mannetje (doffer) en de duif wat kleur en tekening betreft geef of nauwelijks enig verschil. Wel

e doffer aanzienlijk forser dan het rouwtje.

lok kan men de doffer herkennen aan het geluid: hij koert namelijk niet zoals gewone duiven plegen te oen, maar brengt meer een brommend, trommelend geluid voort, dat men beter met 'bolderen' dan met oeren kan betitelen. Dit bolderen oort men het meest in de avonden, maar in de paartijd ook wel verdag. Het is echter niet of de voel zich, voor hij het dreunend rommen uitstoot, moet opwinden oor middel van een heftig kopknikken. Ook de balts is best het bekijken waard. Ik heb het één keer van e gewone Kroonduif gezien. (Ik eem aan dat de balts bij de verschillende soorten wel grotendeels vereenkomt.) De afstand tussen et hofmakend paartje en mij was ngeveer tien meter. De doffer hupeldanste om zijn uitverkorene, alaar zachtjes brommend en nu en an een vleugel opstekend, zodat oral de grote vleugelspiegel wel p moest vallen.

e paring heb ik helaas niet waarenomen. Ik weet niet wat er aan et handje was; wellicht was madaie niet van zijn avances gediend. oe het ook zij, in een sukkeldrafje rdween de duif tussen de bomen. ien en ander zal later toch wel or elkaar gekomen zijn denk ik.)

lechts één ei

Is het huwelijk eenmaal een feit is eworden wordt een slordig nest an takken gebouwd. Het lijkt veel p dat van onze alombekende houtuif, maar het is uiteraard stukken roter. Ook zijn de takken dooraans aanmerkelijk dikker. Er wordt oorgaans maar één wit ei gelegd, at door beide ouders beurtelings ordt gebroed. Dit duurt ongeveer er weken. Als het jong eenmaal er wereld is wordt het gevoed met e zogenaamde duivemelk. Later, ls het jong geen duivemelk meer odig heeft, wordt het uit de krop evoerd met voorgeweekte eterij.

ivolières ziet men deze duiven vrijel nooit, maar in vogelparken gelyd. Soms kruisen de soorten et elkaar en er zijn ornithologen ie menen dat alle kroonduiven tot én soort gerekend kunnen worden, iar dan met plaatselijke variëtein.

de amathyst glansspreeuw

(*Cinnyricinclus leucogaster*)

Tekst E.M. Wessels Foto: C. Scholtz/V. 't Hart

Deze prachtige vogels zien we eigenlijk maar heel weinig noch bij de liefhebbers, noch op onze t.t.'s. Terwijl toch Glansspreeuwen over het algemeen veel voorkomende vogels zijn. Enerzijds zal het wel komen, omdat hij weinig ingevoerd wordt en dan vrij goed aan de prijs is, anderzijds wel omdat hij vrij onbekend is. Toch zou het de moeite waard zijn het ook met deze vogels eens te proberen. Ze zijn wat kleiner dan de meeste andere bekende soorten glansspreeuwen, zo'n 17 cm.

De pop is heel goed van de man te onderkennen, zij is bruinachtig van boven en aan de onderzijde enigszins gestreept tot geschubd in bruin en wit.

De poppen doen mij altijd denken aan onze zanglijster, alleen de kleur bruin is wat donkerder.

Evenals de andere bekende soorten glansspreeuwen komen ze ook uit Afrika, zowel in het westen als het oosten beneden de evenaar komen ze in grote gebieden zeer regelmatig voor. Ze voeden zich daar met allerlei bessen en andere vruchten, ook met insecten vooral termieten. De voeding die wij ze dus moeten voorzetten, zullen we daaraan moeten aanpassen. Als basisvoer een goed universeelmengsel, aangevuld met allerlei soorten fruit en levendvoer in velerlei variatie.

Ze zijn niet moeilijk te houden. In het begin is het even oppassen met het op voer brengen, maar later vrij eenvoudig. Aangezien ze uit zeer warme streken komen, kunnen ze alleen bij mooi warm weer buiten verblijven en zeker in de winter in een matig verwarmd verblijf moeten worden ondergebracht.

Voor een kleine kooi zijn ze ongeschikt, daar ze erg rusteloos en voortdurend in beweging zijn. Ze kunnen worden samengehouden met andere vogels van gelijke grootte, want erg vechtlustig en onverdraagzaam zijn ze niet.

Hoewel dus nog weinig bij liefhebbers bekend, is er toch wel met deze vogels gebroed, en wel in Engeland, enige jaren geleden.

Het nest werd gemaakt in een parkietenblok, de jonge vogels werden alleen met insecten grootgebracht. Ongetwijfeld wel weer een moeilijkheid, maar met veel goede wil toch wel te overwinnen, temeer, daar de kwekers van de meer bekende soorten glansspreeuwen het toch ook voor elkaar krijgen.

Toch hoop ik deze vogels, binnen niet al te lange tijd op onze t.t.'s tegen te komen. Het mooiste zou zijn als het dan nog E.K. was ook. Aan ieder die het proberen wil veel succes.

het africhten van grasparkieten voor de T.T.

Vanneer in februari bij mij vogelliefhebbers een kijkje komen nemen staan ze ook heel vreemd te kijken dat ik al vogels in de TT-kooi heb zitten. Vertel ik ze dan ook nog dat ik ze aan het africhten ben voor de TT dan word ik helemaal voor onvolwassen aangezien! Toch is het zo dat grasparkieten het beste zo vroeg afgericht kunnen worden.

Een beetje grasparkietenkweker begint in januari met de kweek of heeft reeds geringde jongen liggen. Jonge grasparkieten blijven nog lang in het nestblok zitten, maar zijn na het uitvliegen al snel zelfstandig.

Er gauw ze dat zijn haal ik ze bij de ouders vandaan en ze komen dan weer bij twee in een TT-kooi te zitten. In de meeste gevallen vinden zij dat zeer onplezierig en blijven op de bodem zitten of doen de gekste dingen om uit te breken. Reeds na enkele dagen echter verzoenen zij zich met hun lot en hebben dan de wetenschap dat ze beter gewoon op de stok kunnen blijven zitten. Tien tot veertien dagen blijven zij in deze TT-kooi zitten om dan losgelaten te worden in de buitenvolière. In deze volière kunnen zij naar hartelust invliegen knagen aan half verolmden stammen. Al snel beginnen zij te ruien en vroeg in de zomer zijn zij meestal door de eerste rui heen. In de zomer eenmaal helemaal door de rui oppeels dan komen deze volgroeide vogels voor de 2e x in de TT-kooi.

Reeds na 1 of 2 dagen kunnen we dan al bepalen welke vogels tot de showvogels gerekend kunnen worden. De meeste nl. herkennen de TT-kooi als hun oude stekkie en voelen zich al snel op hun gemak! Er blijven uiteraard altijd een paar zenuwlijders over die niet begrijpen dat zij voor hun eigen bestwil (en voor de prijzenkast) zo snel mogelijk stram in de houding kunnen gaan zitten. Veelal is een weekje genoeg om vast te stellen dat de vogels voldoende zijn afgericht. Ze gaan dan weer de buitenlucht in om later in het jaar nogmaals een weekje de TT-kooi in te gaan. Daarna worden ze tot de tentoonstelling met rust gelaten. 2 of 3 dagen voor het inbrengen van de vogels worden ze pas uit de buitenvolière gevangen om opgetut te worden voor de TT. De stippen worden bijgewerkt en de vogels krijgen dagelijks een nevelbad. Met een plantensproeier spuit ik ze dan dagelijks drijfnat. Zo'n natte parkiet zou je geen cent meer geven, maar als hij weer is opgedroogd ziet hij er des te mooier uit!

Deze methode van africhten heeft mij de afgelopen paar jaar veel TT-plezier verschaft en ik ben ervan overtuigd dat het een goede manier van africhten is. Vorig jaar las ik nog een artikel van een liefhebber die een grasparkiet 3 weken van tevoren opkooide. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat grasparkieten die zo lang voor de keuring opgekoooid hebben gezeten er op hun best uitzien. Een grasparkiet is nl. een zeer intelligente vogel en hij zal zich reeds na enkele dagen stierlijk vervelen met als resultaat dat hij uitbraakpogingen gaat ondernemen en daarbij zijn staart en vleugelranden beschadigt.

Deze beschadigingen zijn in de meeste gevallen bepalend voor een plusje of minnetje en daarmee kan juist een kampioenschap worden verspeeld.

Ook erg tamme grasparkieten geven soms problemen. Zelf vind ik het erg leuk om jonge grasparkieten uit het blok te halen om ze op mijn hand of schouder rond te laten scharrelen. Na het uitvliegen komen ze dan ook zonder vrees op hun vertrouwde plekje zitten.

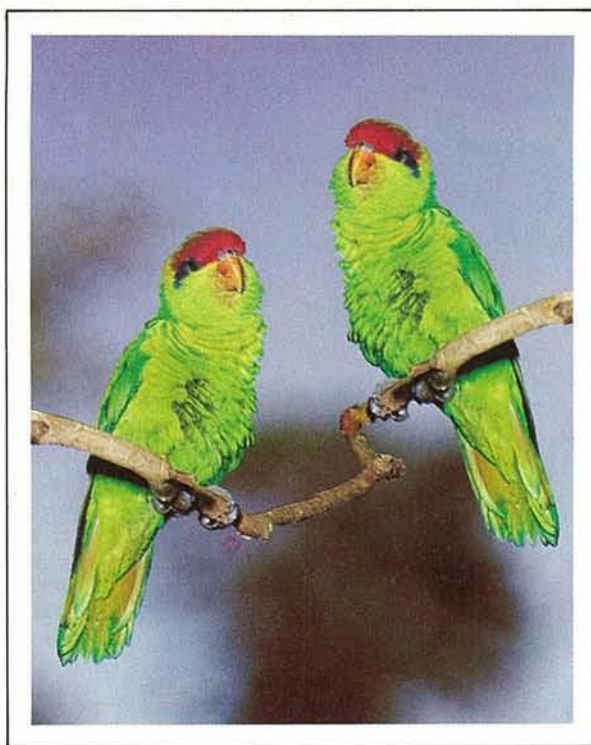
Het is zelfs mogelijk om deze vogels ook in de volière zo tam te houden. Mijn ervaring is echter ook dat juist deze tamme vogels later in de TT-kooi niet voor 100% laten zien wat ze waard zijn. Ze nemen niet de houding aan die we van ze verlangen maar vaak zullen ze te de tralies aan gaan hangen om daarmee te kennen te geven dat ze eruit willen. Een wat schuwe vogel trekt zijn snavel wat meer tegen de borst en zit ook rechter op stok. Dit zijn bij een keuring twee pluspunten, die in sommige gevallen zelfs doorslaggevend kunnen zijn.

Met nadruk wil ik stellen dat deze methode voor 100% opgaat voor grasparkieten. Met andere vogels heb ik geen ervaring omdat mij de ruimte ontbreekt om te experimenteren.

Maar ik kan mij voorstellen dat kanaries, zebra-vinken en Jap.meeuw-tjes ook op deze manier afgericht zouden kunnen worden.

Tekst: Hans Klören

Foto: Harry Lacey

de irislorie

Via dit artikeltje wil ik u een minder bekende lorisoot voorstellen n.l. de Irislori.

Dit is een vrij kleine gedrongen vogel van plm. 20 cm lengte, welke in de vrije natuur in drie ondersoorten voorkomt op de Indonesische eilanden Timor en Wetter.

De hoofdkleur is groen, de borst is lichtgroen met donkergroene golftekening, de vleugels en rug zijn donkergroen, om de nek loopt een geelgroene band, voorhoofd en kruin zijn purperrood en het achterhoofd is heldergroen met rode golftekening.

Achter het oog loopt een violetblauwe band, rond de onderkant van de oranjekleurige snavel zitten kleine rode vlekjes en de onderkant van de staart is geelgroen.

In de diverse publicaties over vogels worden meestal ook de latijnse namen vermeld dit is erg belangrijk voor de vogelliefhebber die eventueel de boeken erop na wil slaan om meer te weten te komen over de betreffende vogel.

Daarom is het erg jammer dat de diverse hedendaagse auteurs nog steeds verschillende wetenschap-

pelijke namen gebruiken voor een en dezelfde vogel.

De irislori wordt b.v. door Forshaw *Trichoglossus iris* genoemd, Rutgers noemt ze *Psiteuteles iris* en Rosemary Low geeft ze de naam *Glossopsitta iris*.

Aan de geïnteresseerde liefhebbers nu maar de taak om uit te zoeken hoe de vogel in werkelijkheid heet. Persoonlijk kan ik mij het best verenigen met de naam *Glossopsitta iris*, aangezien de vogels qua vorm, kleur en gedrag het meest overeen komen met deze groep lori's waaronder ook de muskuslori (*Glossopsitta concinna*), de Purperkoplori (*Glossopsitta porphyrocephala*) en de Dwerglori (*Glossopsitta pusilla*) vallen.

Irislori's zijn vrij zeldzame verschijningen in onze volières en er is dan ook zeer weinig bekend over hun leef en broedgewoonten in gevangenschap.

Zelf ben ik in het gelukkige bezit van twee van deze schitterende vogeltjes en ik kan u wel verzekeren dat ze de beschrijving en kleurenafbeeldingen in de diverse boeken in

werkelijkheid verre overtreffen, ze den heb ik bij een andere vogesoort zo'n schitterende kleur groe gezien als bij deze prachtige klein lori.'

Geslachtsonderscheid is zeer moeilijk waar te nemen, volgens Forshaw zou de iris van het oog bij de pop bruin zijn en die van de man oranje-rood.

Dit verschil kan ik bij mijn vogel echter niet waarnemen, wel is de golftekening op de borst bij de een veel zwaarder dan bij de ander.

Tevens is er een duidelijk verschil in grootte bij de violetblauwe band achter het oog.

Het zijn zeer levendige vogels die de hele dag in de weer zijn met klauteren en vliegen waarbij ze telken een niet luid schril geluid laten horen.

Als voedsel krijgen ze het normale loripap wat mijn andere lori's ook krijgen aangevuld met wat trossiergiest, wat ook met graagte gegeten wordt.

Tekst: F Beswerda.

Foto: Vogelpark Walsrode/Müller

Kanarie met ernstige vorm van pokken

Kakariki (roodkop) met 'scalyface' aan de oogleden

Regelmatig worden we in de praktijk geconfronteerd met een of andere oogaandoening bij tropische vogels. Ook komt het nogal eens voor bij Australische en Zuid Amerikaanse parkieten maar het meest misschien nog wel bij papegaaien.

We weten allen dat het soms een hardnekkige aandoening is die niet zo maar eventjes te genezen is. Ook moeten we altijd rekening houden met een mogelijke besmettelijkheid. Wil men een oog goed onderzoeken dan is men genoodzaakt de vogel in de hand te nemen. Een goed klinisch onderzoek is een halve genezing. Verder is het uitermate belangrijk het oog met een oogloep te onderzoeken. Vooral bij eenzijdige aandoeningen is dit gewenst want vaak kunnen we dan een verwonding of i.d. ontdekken. Ook een vreemd voorwerp (een kafje, een splintertje van een zitstok enz.) kan zich verborgen houden achter het derde ooglid en zonder een goede vergroting zijn deze kleine voorwerpen vaak niet te zien. Ook kleine verwondingen zijn met het blote oog niet altijd waar te nemen. Verwondingen kunnen gemakkelijk ontstaan door scherpe uitsteeksels van voliëre of kooi, maar ook door bijterijen met andere vogels. Duiven, fazanten, parkieten en ook andere vogels kunnen elkaar flink toetakelen.

een nieuwe behandelingsmethodiek bij oogaandoeningen

G. Th. F. Kaal dierenarts te Amerfoort

Naast verwondingen en vreemde voorwerpen die een oogontsteking kunnen teweegbrengen zijn er nog talloze andere oorzaken. We willen er een aantal noemen.

Van de virusinfecties noemen we in de eerste plaats de psittacosis (bij de parkietachtige vogels) en ornithosis bij de overige vogels. Zulke infectieziekten geven meestal een beidezijdige oogontsteking, hoewel dit niet altijd noodzakelijk is. Pokken bij de verschillende vogelsoorten (kanaries, duiven enz.) geven vooral een aanstasting van de oogleden te zien. De inwendige vorm van pokken bij kanaries is die zo gevreesde hapziekte, waartegen gelukkig een goede enting mogelijk is. Pokken bij parkieten is gelukkig een nog praktisch onbekende ziekte, hoewel het een enkele maal is voorgekomen. Freytag en Bendheim beschrijven twee gevallen van pokken bij grasparkieten, maar zoals de stand van zaken nu in Nederland is behoeven we ons daarover geen zorgen te maken. Een andere virusinfectie die de ogen aantast is de z.g. 'Amazonepokken', die bij de amazonepapegaaien voorkomt en dan vooral bij de pas geïmporteerde vogels. Het begint met kleine pokken op de oogleden. De vogels gaan met de ogen door de voortdurende jeukprikkel steeds langs de zitstokken schuren waardoor het ziektebeeld snel wordt vertroebeld en ver-

ergerd. Ernstige ontsteking van oogleden en bindvlies is dan het gevolg. In een quarantainestation in Duitsland heb ik gezien dat meer dan 80% van de papegaaien was aangetast. **Het zou wel eens zo kunnen zijn dat de bekende 'snot' of 'kou' bij amazonepapegaaien wel eens een gecompliceerde infectie van de amazonepokken is, wanneer we de psittacosis uit kunnen sluiten.**

Naast virussen kunnen zeer vaak bacteriën als oorzaak van een oogaandoening aangemerkt worden. We noemen enkele van de meest voorkomende bacteriën: streptococci, staphylococci, Pasteurella- en Colibacteriën. Enkele bacteriën kunnen een etterige oogontsteking veroorzaken. Ook parasieten kunnen een oog aantasten, en dan vooral de oogleden. We denken in dit geval aan de bekende parkietenschurft (Cnemidocoptes pilas). Niet alleen grasparkieten kunnen dit krijgen maar diverse andere soorten kunnen parkietenschurft krijgen. Ik heb deze aandoening gezien bij div. Rosella soorten, roodruggen, kakeriki's, en Neophema's enz.

Van verschillende vormen van oogaandoeningen noemen we de volgende:

- Ontsteking van de oogleden;
- Ontsteking van de bindvlies;
- Ontsteking van het hoornvlies;

Ontsteking van inwendige oog (regenboogvlies, lens en netvlies); Parkietenschurft geeft vaak niet alleen een aantasting van de snavelbasis en directe omgeving en de omgeving van de cloaca maar ook van de oogleden en omgevende huid. Door het voortdurende schuren zien we vaak een snelle uitbreiding. Een goede behandeling geeft een functioneel herstel. Verreweg de meest voorkomende aandoening is de bindvliesontsteking (=conjunctivitis). Het gaat gepaard met een meer of mindere roodheid van het oogslimvlies, zwelling van de oogleden, tranenvloed (natte ogen). Soms zien we een etterige uitvloeiing.

De vogel houdt vaak het ooglid of beide ogen gesloten. Zij probeert met de poten eraan te krabben of te schuren langs de zitstok e.d. De vogel kan ook een beetje lichtschuw worden en zoekt dan de donkerte van het nachtverblijf op.

Bindvliesontsteking kunnen we bij alle vogels aantreffen. Een vogel die op de tocht zit kan een 'kou' op de ogen krijgen (kanarie, grasparkieten, zebra-vinken duiven enz.). Van de parkieten zijn de polytelis-soorten (bergparkiet enz.) en de neophema's (turquoise, splendid, bourke) het meest vatbaar, en van de papegaaien is de amazonepapegaai het meest gevoelig. Bindvliesontsteking kan ook een besmettelijk karakter krijgen. We hebben zo'n uitbraak een enkele keer gezien bij vogels die te lang en te veel opeengedoopt in te kleine transportkisten vertoefd hebben. De hygiënische omstandigheden lieten dan wel te wensen over.

Ontstekingen van het inwendige van het oog moet altijd als erg ongunstig gesteld worden. Een behandeling is meestal uitzichtloos.

Troebling van de ooglenzen komt evenals bij alle oudere dieren, ook bij oude vogels voor. We hebben het gezien bij stokoude kanaries, papegaaien en beo's.

Dit is de z.g.n. **ouderdomstaar**. Eenmaal heb ik een staarvorming gezien bij twee van de drie Redcapparkieten (*Purpuricephalus spurius*) uit hetzelfde nest.

De liefhebber merkte het toen de jonge vogels uitvlogen. De jonge vogels kwamen uit een broer-zus paring, zodat hier misschien wel een erfelijke aanleg in het spel is.

Behandeling van een oogaandoening:

Het is niet altijd eenvoudig een gerichte behandeling in te stellen. Op de eerste plaats is een goed klinisch onderzoek onontbeerlijk om een goede behandeling in te stellen en ook dan is nog niet altijd succes verzekerd. De vooruitzichten zijn dan ook afhankelijk van de oorzaak maar ook van de duur en van de uitgebreidheid van de aandoening.

1. **Injecties:** Bij ernstige infectieziekten waarbij zich ook andere verschijnselen manifesteren, kunnen we de vogel inspuiten met een breed spectrumantibioticum, eventueel aangevuld met vitaminepreparaat en bijnierschors-hormoonpreparaat:

Hoe groter de vogel, hoe beter dit uitvoerbaar is.

2. **Antibiotica door het drinkwater:** of met behulp van een pipet of een kropsonde ingeven. Dit doen we ook als er sprake is van een mogelijke infectieziekte (*Terramycine*, *Vibramycine* enz.).

3. **Oogzalven:** Oogzalf werd en wordt in de vogel-ogheekunde veel gebruikt. Men moet eerst het aangegetaste oog met boorwater e.d. spoelen en daarna een weinig zalf op het oog aanbrengen. Door de hogere temperatuur van het oogslimvlies gaat de zalf smelten en komt dan, naar wij hopen op alle plaatsen waar het moet werken. Wil men effect verwachten dan moet men **minstens** tweemaal per dag het oog behandelen. Een nadeel is dat men ook twee maal per dag de vogel moet vangen. Een tweede nadeel is dat oogzalf aan de zich om het oog bevindende veren gaat kleven waardoor de veren aan elkaar gaan plakken en daardoor ook snel gaan uitvallen. Dat dit een onaesthetisch gezicht is spreekt voor zich. Men moet dus beslist niet te veel zalf gebruiken. Goed bruikbare oogzalven zijn o.a. *aureomycineoogzalf*, *Terramycineoogzalf*, *citomycineoogzalf* en *irgamidoogzalf*.

4. **Oogdruppels:** Beter dan de oogzalf bevat me de oogdruppel-methode. I.p.v. een antibioticumzalf gebruiken we nu antibioticumdruppels. Het is misschien wel gemakkelijker aan te brengen en we zullen ook minder last hebben van een verkleving van de veren. Men moet wel het oog minstens 2 à 3 maal per dag behandelen.

5. **Poeder:** We hebben niet alleen bij postduiven maar ook bij pape-

gaaien, parkieten en andere vogelsoorten een antibioticumstrooipoeder als verstuivingspoeder gebruikt. 1 à 2 maal per dag werd er een weinig poeder met behulp van een verstuiver op het oog geblazen. Door de verstuiver kregen we er zeer kleine verdeling van de poeder zodat dit gemakkelijk op het oog terecht kwam en een gunstige uitwerking kon bewerkstelligen. Bij een redelijke tamme vogel is dit goed uitvoerbaar zonder dat we de vogel in de hand behoeven te nemen. Wanneer we maar een kleine hoeveelheid poeder gebruiken (1 à 2 maal verstuiven) dan kregen we ook geen verkleving van de veren.

6. **Vernevelen:** m.b.v. een in de humane geneeskunde veel gebruikte **handvernevelaartje** vernevelt men een weinig van een antibioticum-oogdruppelvloeistof op het oog.

Deze **nieuwe methode** bevalt me in de vogelklinik erg goed. Ik heb de indruk dat de vogel zo'n behandeling niet direct als erg vervelendervaart. Het is gemakkelijk uit te voeren. Men hoeft dan de vogel ook niet altijd in de hand te nemen, hetgeen voor de eigenaren van half-tamme papegaaien een zeer groot voordeel is. We hebben geen last van verkleving van de omliggende veren, indien de tranenvloed niet te groot of etterig is. Men moet zo'n behandeling wel minstens 2 à 3 maal per dag uitvoeren. Erg belangrijk is ook dat we ook hygiënisch te werk moeten gaan: de omgeving goed ontsmetten en minstens elke dag gereinigde en gedisinfecteerde zitstokken geven. In mijn praktijk heeft combinatie 2 en 6 (Antibioticum door het drinkwater en vernevelen) nog de gunstigste resultaten opgeleverd en het is misschien ook wel het meest praktisch uitvoerbaar.

Bij chronische oogaandoeningen, vooral met een aantasting van het hoornvlies heeft vitamine A ook goede diensten bewezen.

aanvulling standardeisen

ANVULLING STANDAARDEISEN

rasparkiet 'met kuif'

De kuifmutatie is in alle kleurslagen in te kweken. De kleur en tekening van de grasparkiet met kuif moet geheel voldoen aan de onderdelen zoals deze zijn gesteld in de standaard voor grasparkieten zonder kuif. De kuif moet rosetvormig zijn, met het middelpunt centraal op de kop gelegen. Opstaande veertjes of andere vormen van de kuif zijn fout. Afwijkingen in de kuivorm worden bestraft met ten hoogste 2 punten in de rubriek 'grootte en vorm van de kop'.

EBRAVINKEN

RIJS GETEKENDE WITKOP MAN en POP

UG/VLEUGELDEK: Rug en vleugeldek egaal grijs. Grote vleugeldekveren en vleugelpennen wit.
FLANK: De kastanjebruine tekening, bij de pop het grijs, ontbreekt. Dit veerveld is wit en ter hoogte van de stuit moet de donkerbruine tekening aanwezig zijn. Deze tekening mag tot lichtcrème uitlopen tot de aarsbevedering.

VERDERE BEVEDERING: Wit, zonder aanslag of vlekken
SNAVEL: Bij de man koraalrood, bij de pop rood, iets lichter dan bij de man.

POTEN: Oranjerood.

NAGELS: Oranjerood.

OGEN: Donker, een lichtere kleur is toegestaan.

RUIJ GETEKENDE WITKOP MAN en POP

UG/VLEUGELDEK: Rug en kleine vleugeldekveren bruin, zo

warm, donker en egaal mogelijk van kleur. Grote vleugeldekveren en vleugelpennen wit.

FLANK: De kastanjebruine tekening, bij de pop bruin, ontbreekt. Dit veerveld is wit en ter hoogte van de stuit moet de donkerbruine tekening aanwezig zijn. Deze tekening mag tot lichtcrème uitlopen tot de aarsbevedering.

VERDERE BEVEDERING: Wit, zonder aanslag of vlekken
SNAVEL: Bij de man koraalrood, bij de pop rood, iets lichter dan bij de man.

POTEN: Oranjerood.

NAGELS: Oranjerood

OGEN: Donker, een lichtere kleur is toegestaan.

KEURTECHNISCHE OMSCHRIJVING:

De rug en de kleine vleugeldekveren zijn gemelaniseerd. Hierdoor ontstaat een driehoek op het dek. Gestreefd moet worden naar een scherpe omlijning van deze driehoek. Bontvorming binnen deze driehoek is fout, evenals uitbreiding van de melanisatie tot de middelste en grote vleugeldekveren. Deze fouten moeten beoordeeld worden in de rubriek tekening, maar moeten overigens niet te streng worden gestraft. De zogenaamde broektekening is bij de erg smalle vogels niet of nauwelijks zichtbaar. Bij de grijs getekende, maar zeker bij de bruin getekende, kan deze broektekening zich uitbreiden tot de aarsbevedering. De kleur is dan niet zwart c.q. bruin maar crème. Deze uitbreiding mag niet als fout worden gezien.

De rest van de bevedering moet wit zijn. Het tonen van een andere dan hierboven omschreven tekening, zoals oogstreep, staart-, flank- of borsttekening of gedeelten hiervan is fout en moet worden gestraft bij kleur.

Donkere vleugel- en/of staartpennen evenals donkere veervelden op de buik en op de borst zijn kleurfouten.

De getekende zebra-vinken worden gekeurd in schaal 3.

ZEBRAVINKEN MET KUIF

De kuifmutatie is in alle kleurslagen in te kweken. De kleur en tekening van de kuifzebra-vink moeten geheel voldoen aan de onderdelen zoals deze gelden voor de zebra-vink zonder kuif. De kuif moet rosetvormig zijn, met het middelpunt centraal op de kop gelegen. Opstaande veertjes of andere vormen van de kuif zijn fout. De kuifzebra-vink wordt gekeurd in die schaal waarin de vogel volgens zijn of haar lichaamskleur thuishoort. Kleine fouten of afwijkingen in de kuivorm worden bestraft met hooguit 2 punten in de rubriek 'Koppen en Snavel'. Is de fout zodanig dat er meer punten moeten worden afgetrokken, dan worden deze punten in mindering gebracht in de rubriek 'Formaat, model, houding, conditie' en wel onder het begrip model.

ALGEMEEN

Bij het ontbreken van één nagel worden in de rubriek 'poten' 2 punten afgetrokken. Bij het missen van meerdere nagels in de rubriek 'conditie' 1 punt per ontbrekende nagel. □

Europese kooivogels

over vogelvergunningen D

Voor die in maart van dit jaar de speciale ringen voor de Europese kooivogels (wildzang) hebben aangevraagd en ontvangen, worden vanaf

heden in de gelegenheid gesteld Vogelvergunningen D aan te vragen.

Er kunnen uitsluitend vergunningen worden aangevraagd voor die vogels welke met vorenbedoelde, zgn. K-ringen, zijn geringd. Ongeringde of van andere ringen voorziene vogels komen niet voor een vergunning in aanmerking. Ook wanneer tijdens het afgelopen kweekseizoen geen melding is gedaan van een geslaagde kweek, middels de kaart aan het ministerie van CRM, zal geen vergunning D worden afgegeven.

De aanvragen dienen uiterlijk **1 september 1979** op het bondsbureau te

zijn ontvangen, met vermelding van naam, adres en woonplaats van de kweker, zijn kweeknummer, de soort vogel en het volgnummer van de vaste voertring.

De afgegeven en gewaarmerkte vogelvergunningen D gelden uitsluitend voor het vervoeren van de op die vergunning genoemde kooivogel van en naar de tentoonstellingen welke door of vanwege de NBvV worden gehouden. De TT-organisatie dient tijdens de duur van de tentoonstelling de vervoersvergunning onder zich te houden en bij het afhalen van de desbetreffende vogel weer ter hand van de eigenaar te stellen. □

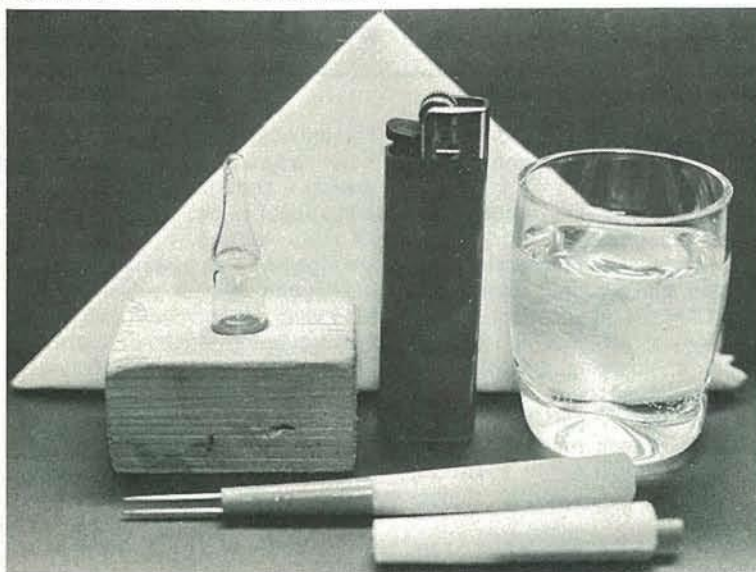
Dubbele entreaktie in vleugelwing

enkele opmerkingen bij de pokkenenting van kanaries

De kanariepokkenentstof zal in de nabije toekomst in een ampul à 25 doses worden gebracht; dus niet meer in een flacon à 100 doses. Philips Duphar komt hiermee tegemoet aan de wens van een groot aantal kanariekwekers. Men zal de flacon niet meer met andere kwekers gaan delen, maar verbruikt de ampul nu

geheel zelf. In voorkomende gevallen besteld men meerdere ampullen. Gewoonlijk bewaarden kwekers overtollige entstof voor eventuele herenting of om een tweede broedronde te enten. Het gebruik van deze restanten kan in een aantal gevallen verantwoordelijk zijn geweest voor het mislukken van de

*Benodigdheden voor het enten van kanaries tegen pokken.
Schone papieren tissue's; ampul in houten blokje, aansteker; gekookt, afgekoeld water en twee entnaalden.*

enting, omdat de entstof haar werkzaamheid reeds had verloren. Da betekende soms een spontane uitbraak van kanariepokken, veroorzaakt door een besmetting met het veldvirus. Men zal er nu ook eerder toe komen de vogels jonger te enten; meteen na het uitvliegen. Er zal ook een nieuwe dubbele entnaald worden geleverd. De naalden zitten in een voetstuk gegoten, welke in een houder is opgeborgen. Bij gebruik haalt men het voetstuk uit de houder en draait deze beide in elkaar.

Lees vóór het enten eerst de gebruiksaanwijzing.

Enkele zaken die onze speciale aandacht moeten hebben zijn:

- Flambeer de nieuwe naalden onstof, vetdeeltjes e.d. kwijt te raken.
- Veeg de naalden af met een schone papieren tissue, ook de groeven schoonmaken.
- Koel de naalden af door
  - ze te dompelen in gekookt, afgekoeld water óf
  - ze enige tijd te laten liggen
- Droog de naalden met een papieren tissue, ook de groeven droogmaken.

Het enten

- Breek de dop van de ampul c.c. open de flacon. Plaats de ampul/flacon in bijv. een houten blokje. Omvallen wordt zo voorkomen.
- Doop de naalden in de entstof.
- Ent de vogel in het vleugelvlies. Alle vogels aan dezelfde kan enten i.v.m. de controle op 7-11 dagen na de enting.
- Flambeer de naalden
- Laat de naalden afkoelen
- Droog de naalden af, ook de groeven droog maken. Elke keer een schone papieren tissue gebruiken.

J.P. Holsheimer

Literatuur

Holsheimer, J.P., 1972. Immunisatie tegen kanariepokken. Onze vogels 33:248-253.

'Pokken'

geslaagde kweek met molukkenlorie

Tekst: Cees van Berkel
Foto: Horst Müller

De molukkenlori, *Lorius garullus*, is een aantrekkelijke, 30 cm grote vogel die zich bijzonder goed leent voor het houden in kooien en voliëres. Ze worden vrij snel aanhankelijk en vertrouwd ten opzichte van hun verzorgers en wat voor ons dan erg belangrijk is, er is heel goed mee te kweken. In de loop der jaren zijn er talloze goede kweekresultaten met ze behaald. Zoals bij zo veel soorten is het vaak het moeilijkst om een goed paar samen te stellen. Indien dat echter is gelukt zullen kweekresultaten niet uitblijven.

De molukkenlori komt in een drietal rassen voor, te weten **Lorius garullus garullus** op Halmahera en Weda-eilanden; **Lorius garullus flavopallicatus** op Batjan en Obi en **Lorius garullus mortaiianus** op de overige molukse eilanden.

De rassen verschillen onderling niet zó veel van elkaar. De laatste, met z'n meer uitgebreide gele rugvlek, nog het meest.

Ook in ons klimaat gedijen ze uitstekend en ze kunnen zonder bezwaren zomer en winter in een goede buitenvoliëre worden gehuis-

vest. Wel dient te worden opgemerkt dat die buitenvoliëre dan wel voorzien moet zijn van een goed beschut nachtverblijf. De nachten brengen de vogels, zoals de meeste lories, door in een nestholte. Om drie redenen is het dan ook noodzakelijk dat zij ook buiten het kweekseizoen de beschikking kunnen hebben over een degelijk nestblok.

Het geslachtsonderscheid is redelijk tot goed mogelijk. De wijfjes, zo is althans bij een aantal kweekparen waargenomen, hebben een witte oogomranding, een lichtbruine

iris en een geel met groen vermengde rugvlek.

Bij de mannetjes is de oogomranding donkerder, de iris meer oranjebruin en de rugvlek is zuiver geel zonder groene waas.

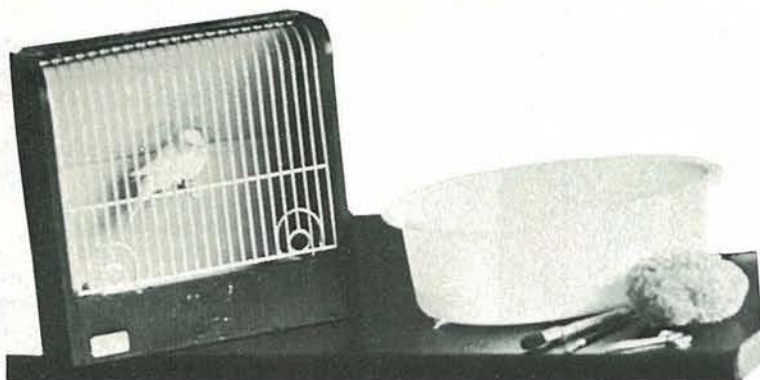
Hun stemgeluid is niet hinderlijk alhoewel ze, wanneer er iets bijzonders in hun omgeving gebeurt, behoorlijk kunnen schreeuwen.

M.J. Bakkum, Meidoornlaan 51 in Limmen, bekam in 1977 twee mannelijke exemplaren. Na lang zoeken is het hem gelukt een wijfje te pakken te krijgen en het samenbrengen van deze met een van de mannen verliep zonder problemen. Ze werden ondergebracht in een geheel overdekte buitenvoliëre welke 3.75 m lang en 80 cm breed is. In de vlucht werd een nestblok aangebracht van 60 cm hoog met een bodemoppervlakte van ongeveer 30 x 30 cm. Het invliegpat had een middellijn van ongeveer 9 cm.

Het viel Bakkum op dat de pop wat forser lijkt dan de man. Op een gegeven dag werd er geconstateerd dat de pop twee eieren had gelegd. Alleen zij bebroedde deze eieren gedurende 26 dagen en toen werd het eerste jong geboren al vlug gevolgd door het tweede. Tijdens de periode dat de pop broedde werd zij door de man gevoed. Voor het overige gedeelte van de dag hield hij zich in de onmiddellijke omgeving van de nestholte op. Toen de jonge molukkenlories ongeveer 14 dagen oud waren, heeft Bakkum ze voorzien van een vaste voeding van 10 mm doorsnee. Het ringen verliep zonder problemen. Op een leeftijd van 9 weken verlieten de jonge vogels het nest. Zij leken precies op de oudervogels alleen hun snavel was nog zwart van kleur.

Het voedsel wat aan de lories wordt verstrekt bestaat uit een stevige loriebrei, om de dag een halve appel en ze kunnen tevens wat gemengde zaden opnemen. Tijdens de periode dat er jongen waren heeft Bakkum ze tevens nog een ruime hoeveelheid meelwormen verstrekt hetgeen door de ouders gretig werd opgenomen. Vanaf het uitkomen van de eieren tot aan het moment dat de jongen uitvlogen, is er 3 pond meelwormen verorberd.

De jonge vogels worden na het uitvliegen nog geruime tijd door de oudervogels gevoerd en dan ineens zijn ze zelfstandig en kunnen ze voor hun eigen kostje zorgen. □

OPDOFFEN

Wanneer uw voorzitter straks de tentoonstelling opent, dan zal hij wellicht verschijnen in zijn beste pak, het haar netjes gekamd, glad geschoren of baard en snor bijgepunt, nagels geknipt en zo mogelijk nog een frictionnetje toe. Zijn vrouw, zo die er bij mocht zijn, ziet er al even gesoigneerd uit. Een artiest laat zich vóór zijn optreden grimeren of doet het zelf, om er ten aanzien van zijn publiek zo goed mogelijk uit te zien. Wanneer we zelf naar iets officieels gaan, dan doen we er, bewust of onbewust, meestal ook het nodige aan om met onze uiterlijke verschijningsvorm zo goed mogelijk voor de dag te komen.

U kent dat liedje van Toon Hermans? 'Zit me dassie goed, zit me jassie goed, Vader gaat op stap'. Niets menselijks is ons vreemd. Dit beste mensen, is allemaal prachtig en het hoort er bij. Het is zelfs heel natuurlijk want wat doet bijvoorbeeld een vogel die op vrijersvoeten gaat. Hij poetst zich en rangschikt elk veertje op de juiste plaats. Zodra hij een vrouwtje waarneemt toont hij zich op zijn voordeeligst. Hij pronkt precies met die veervelden of onderdelen die het meest tot de verbeelding spreken. Welnu, laten we een handje toesteken en er mede voor zorg dragen dat onze vogels voor de tentoonstelling er optimaal uitzien zodat de keurmeesters diep in de puntenbui-

del moeten tasten. Met alle zorg die in ons is, doen we ons best om de vogels die we met evenveel zorg hebben gekweekt en voor de tentoonstelling hebben geselecteerd, in hun toch al fraaie verschijningsvorm juist dat beetje méér te geven om hun schoonheid nog duidelijker te doen spreken.

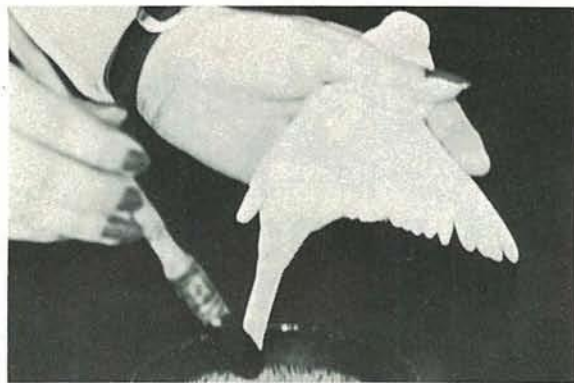
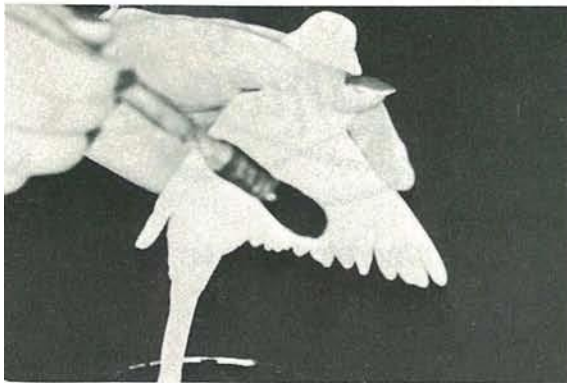
We houden ze in schone kooien en laten ze baden in helder fris water. Een andere mogelijkheid is ook om de vogels met een bloemenspuit

wat te bespuiten; niet kledderna maar net vochtig genoeg om ze aan te zetten hun gevederde wat op te poetsen. Lichte vogels worden met een lauwwarm babysopje gewassen. Heel voorzichtig, met een zacht kwastje, strijken we het sopje van boven van de kop naar onder in de richting van de staart.

Hierna spoelen we de vogel af met een spons met lauw water boven hem uit te knijpen en zetten het vervolgens in een super schone T1 kooi. Indien de vogel wat lange nagels heeft knippen we die en allhoordelen, zoals de snavel en pootjes, wrijven we heel licht in met wat babyolie. De hoorndelen glimmen dan als de koperen deurknop van de pastorie.

Helaas gebeurt het ook wel een dat er mensen zijn die met dat soignereren verder gaan dan wel is toe

gestaan. De poten van een goudgroene kanarie moeten mooi zwart zijn, zonder enig licht(bont) plekje. Zo'n plekje zouden we best met een of ander zwartmiddel kunnen camoufleren. De gele kanarie kan in zijn vleugelveren best nog wat geler zijn ook daar is wel een middeltje voor te vinden evenals dat er wel een roodmiddeltje is er om er de rode kanarie wat mee te bewerken. De snavel van de spitsstaartamadine of van de witte zebra vink kan best een veegje rode nagellak hebben. Ga zo nog maar even door. Dit alles is echter fout en we noemen dit FRAUDE!

Het is beslist niet toegestaan dat vogels op de een of andere manier uitwendig worden gekleurd of bijgekleurd!

Niettemin komt het elk tentoonstellings-seizoen nog voor, overigens gelukkig maar 1 of 2 keer wat altijd nog 1 of 2 keer te veel is, dat onze keurmeesters vogels ontdekken die uitwendig zijn bijgekleurd. Meestal vallen dergelijke 'schilderstukken' al direct door de mand en met een doekje met alcohol blijkt dan al gauw dat de vogel 'afgeeft'. Het feit is geconstateerd, de inzender wordt

al direct gediskwalificeerd en de keurmeesters rapporteren.

Binnen enkele dagen mag die inzender dan vanwege het bondsbestuur een brief verwachten waarin hem wordt medegedeeld dat hij, in afwachting van een besluit van het bondsbestuur, voorlopig wordt uitgesloten van deelname aan door of vanwege de bond georganiseerde tentoonstellingen. Later wordt die inzender dan bericht dat het bondsbestuur heeft besloten hem voor 3 jaar uit te sluiten van deelname aan tentoonstellingen. Onder 3 jaar, zo heeft het bondsbestuur besloten, wordt begrepen 3 TT-seizoenen. De inzender heeft het recht zich te verweren en hij dient dat te doen via de betreffende technische commissie die, vóór het bondsbestuur besluit, dat college adviseert.

Nu is, met name in de laatste periode, gebleken dat inzenders nogal eens onzorgvuldig omgaan met allerlei 'gekleurde' medicamenten die in het bad- of drinkwater aan de vogels worden verstrekt. Het komt ook wel voor dat hoorndelen van de vogels worden bewerkt met een

soort olie die eveneens kleurstof bevat. In die gevallen zal er waarschijnlijk echt niet van een opzettelijk bijkleuren van de vogels sprake zijn, echter wel van onzorgvuldigheid.

Zelfs de schijn van mogelijke fraude dient vermeden te worden.

Vandaar dat we in dit artikel daarop toch even de nadruk willen leggen. Laat de vogels beslist niet in aanraking komen met middelen die een bepaalde kleur aan het uitwendige van de vogels kunnen geven. Laat ze alleen maar baden in helder schoon water en verstrekt de vogels ook schoon drinkwater. Is men genoodzaakt om toch bepaalde middelen aan de tentoonstellingsvogels te verstrekken controleer dan vóór het inbrengen die vogels zeer nauwkeurig en indien er bepaalde kleurresten in de bevedering zitten, reinig die vogels dan zorgvuldig. Ook waar betreft het olieën van de hoorndelen, gebruik uitsluitend kleurloze olie, zoals bijvoorbeeld babyolie.

Wij hopen dat het komende TT-seizoen er een wordt zonder fraude- of schijnfraude.

Cevab

Over bloemen en planten

Bureau voorlichting bloemen en planten

JULIA VOSKUIL

hangplanten

Wanneer er voor een raam mogelijkheden zijn om planten in hangpotten op te hangen, dan moet u dat zeker doen. Hangende planten geven een gezellige sfeer, niet in het minst omdat ze het licht wat 'filteren'. Bovendien geeft het wat ruimte op de vensterbank waar weer heel andere planten kunnen staan. Hangplanten zullen alleen veel plezier geven, als u de juiste planten kiest.

Voor een zonnig raam zullen dat andere zijn dan voor een raam op het noorden, noordoosten of noordwesten. Een paar suggesties zullen wellicht welkom zijn.

Zygocactus of kerstcactus bloeit uitbundig in de winter, mits vooraf droog gehouden.

Voor een zonnig raam komen planten in aanmerking, die - vanwege hun uiterlijk - tot de 'vetplanten' behoren en cactussen. Er zijn weinig overhangende cactussen, maar de slangcactus* (*Aporocactus flagelliformis*) is er dan toch één; de potlood-dikke, gestekelde 'rupsen' van deze Mexicaan zullen alleen rode bloemen krijgen als er een koele, winterse rustperiode wordt aangehouden. Dunner en ongestekeld zijn de vele *Rhipsalis**-soorten, die besjes kunnen dragen. Tot de zonnigers behoren ook het *lantaarnplantje* (*Ceropegia*) en het *erwtenplantje* (*Senecio*), welbekend en erg leuk. Sterk en aardig zijn sommige *Crassulasoorten* en vetbladsoorten zoals de grijsbladige *Sedum morganianum* (blaadjes kunnen tot plantjes uitgroeien als ze op de aarde vallen!) en *Sedum sieboldii*, die er ook bont is; na de bloei in de nazomer sterven de plantjes dikwijls bovengronds af (net als vasteplanten in de winter in de tuin): gewoon bewaren dus!

Een raam met een paar uur zon c helemaal géén zon biedt meer mogelijkheden.

De *sierasperge** is er op z'n moois' evenals de 'hardloper' (*Chlorophytum*) met z'n kindplantjes aan de bloeistengels. Ze verdragen wel wat zon, maar het is toch gauw te warm vooral in de zomermaanden en achter glas. Er zijn ook **bloeiende** planten die een overhangende groeiwijze hebben: **Ster van Bethlehem** bijvoorbeeld, **Columnnea**, **kerstcactus** en **Achimenes**. De meeste zijn echter **bladplanten** en als er al bloeit dan valt die niet zo enorm op. **Kinje op moeder's schoot*** (*Tolmiea*), **slaapkamergeluk*** (*Soleirolia*), **vrouwenhaar*** (*Scirpus*), **moederplantje*** (*Saxifrage*), **Gynura** of **fluweelplantje** (bloemen stinken, verwijderen) en de **vaderplant** (*Tradescantia*) in tal van vormen zullen heel goed groeien zonder zon.

Tip:

Succulente planten ('vetplanten' en cactussen) kunnen doorgaans i

Tolmiea of kinje op moeder's schoot houdt niet van zon en krijgt op een te warme plaats last van insecten en bruin, verdroogd blad.

leine potjes groeien. Bladplanten in 'sappige' groeiers hebben een groter wortelgestel en zullen flink rotten moeten hebben. Dikwijls is erpotten na aankoop aan te bevenen: ze kunnen dan voorlopig lekker loorgroeien.

De met * gemerkte planten kunnen 's zomers buiten groeien.

Bloemencorso's

Voor iedereen die van bloemen houdt en een feestelijke entourage op prijs stelt zijn de vele bloemencorso's die in ons land worden gehouden een aardig 's zomers uitstapje. Daarom een lijstje met fleuige hoogtepunten, nog gratis toegankelijk óók!

- 3 aug. bezichtiging corsowagens, veiling Flora, Rijnsburg
  - 4 aug. Bloemen Rijnsburg
  - 11 aug. Bloemencorso Katwijk aan Zee
  - 18 aug. Bloemen 'Midden Nederland', Leersum
  - 14, 25 aug. Bloemencorso Winterswijk
  - 25 aug. Bloemencorso Eelde
  - 25 aug. Bloemencorso Den Haag
  - 31 aug. bezichtiging corsowagens, veiling VBA Aalsmeer
  - 1 sept. Bloemencorso Aalsmeer
  - 2 sept. bezichtiging corsowagens, veiling VBA, Aalsmeer
  - 2 sept. Bloemencorso Zundert
  - 8 sept. Bloemencorso Frederiksoord
  - 9 sept. Bloemencorso Valkenswaard
- laatselijke VVV's kunnen u over andere bijzonderheden inlichten.

Onkruiden

P.J. de Penning.

vlinderbloem

(Buddleia)

Deze maand laten we de onkruiden maar eens voor wat ze zijn. En vestigen onze aandacht op de bloeiende heesters in tuin en park.

Voor de Buddleia, die vlak bij, of zelfs in de volière staat, heeft onze belangstelling.

Waarom nu juist die sierheester? Wel, hebt u dan die zoete geur niet opgemerkt van de prachtige bloemkaarsen? Hebt u ook al die insecten niet gezien? Wat een gevlieg en gezoem is me dat zeg!

De insectenetende vogels en hun baas hebben het met de aanwezigheid van deze heester wel heel ge-

makkelijk. De smakelijke voeding dat soort vogels komt er zelf op af en de vogels hebben ze maar voor het wegpikken. De insecten vliegen ze 'als gebraden haantjes' pardoos in de snavel! Ze behoeven ze alleen maar op te peuzelen.

En ...de vele vlinders vormen daarbij een schilderachtig decor!

Als u nog geen Buddleia hebt, plant er dan het aanstaande najaar eens een in of vlak bij de verblijfplaats van uw vogels.

U zult er geen spijt van hebben!

P.J. de Penning.

N.B.v.V. Kalender 1980

Wees er vlug bij en bestel gelijk met uw ringen weer zo'n prachtige vogelkalender.

Vastgestelde verkoopprijs f 5,00 (Bfr. 80,-).

Voor afdelingen bij 10 of méér exemplaren slechts f 3,50 per exemplaar.

